

เทศน์อบรมคณะม.ล.จิตติ นพวงศ์ ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๐๘

สมบัติหิบบิยมมา

ศาสนธรรมที่เป็นคำสอนของพระพุทธเจ้าทุกบททุกบาท ซึ่งได้ประทานไว้สำหรับบรรดาพุทธบริษัททั้งหลาย เป็นธรรมะที่สำเร็จออกมาจากพระทัยที่บริสุทธิ์ของท่านจริง ๆ ถ้าจะเปรียบอุปมา ก็เช่นเดียวกับผู้มีสมบัติมาก ๆ มีเงินเป็นจำนวนล้าน ๆ ผู้ที่ไปหิบบิยมจากเขามาเพื่อค้าหากำไร ก็ต้องเป็นผู้มีความขยัน มีความเฉลียวฉลาด อย่างน้อยก็รักษาต้นทุนเอาไว้ มากกว่านั้นก็สำเร็จเป็นกำไรขึ้นมา ถ้าหิบบิยมของเขามาแล้วเกิดความนอนใจถือว่าสมบัติที่หิบบิยมเขามากน้อยนั้น เข้าใจว่าเป็นของตนเสีย และไม่พยายามคิดค้าหากำไร คนนั้นก็ชื่อว่าขาดทุน ดอกเบี้ยเขาก็จะคิดทุกเดือนทุกปี ผู้จะหาเงินให้ค่าดอกเบี้ยเขาก็ไม่เพียงพอ ไม่เพียงแต่จะไม่สำเร็จให้เป็นผลกำไรแก่ตนเอง

แต่ถ้าผู้มีความเฉลียวฉลาด ได้หิบบิยมของเขามาเท่าไรแล้ว ไม่แสดงความนอนใจจะหิบบิยมมาเป็นร้อยเป็นพันเป็นหมื่นเป็นแสนเป็นล้าน ก็ต้องถือว่าต้นทุนนี้เป็นของเขาที่ตนได้หิบบิยมมา ไม่ใช่เป็นของตัวเองอย่างแท้จริง และรีบเร่งชวนขายหาทางที่จะให้เกิดผลกำไร จากต้นทุนที่หิบบิยมมานั้นโดยไม่นิ่งนอนใจ เมื่อผลกำไรตกออกมาจากต้นทุนนั้นเท่าไร นั่นละเป็นที่อึดมอกอึดใจ และเป็นที่พอใจในตัวเอง โดยความรู้สึกว่านี่เป็นสมบัติของเราอย่างแท้จริง ซึ่งอาศัยต้นทุนที่ได้หิบบิยมเขามา ทำให้เกิดผลกำไรขึ้นมาจำนวนเท่านั้น ๆ เมื่อได้ส่งต้นทุนให้เขาแล้ว ผลกำไรก็ยังเป็นสมบัติของตนอย่างภาคภูมิใจ

ข้อนี้มีอุปมาฉันใด ธรรมะคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าที่เราได้ศึกษาเล่าเรียนมา จากสวากขาตธรรมของพระองค์ท่านก็มีลักษณะเช่นนั้นเหมือนกัน เราจะเรียนได้มากได้น้อยนั้นเป็นต้นทุนที่ได้รับจากพระโอวาทของพระพุทธเจ้ามาซึ่งช่องทางให้เราทราบ ว่าควรจะทำอย่างไรตามแนวของธรรมะที่แสดงบอกเรา ถ้าผู้ประมาทได้ศึกษาเล่าเรียนมามากน้อย ก็เข้าใจว่าความที่เราได้เรียนรู้มานั้นกลายเป็นสมบัติของเราไปเสีย และนิ่งนอนใจในการที่จะพยายามปรับปรุงตนเองด้วยความประพฤติทั้งด้านธรรมและด้านพระวินัย โดยถือเอาสมบัติที่ตนได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้นว่าเป็นของตนเสีย นี่เป็นเหตุที่จะให้ขาดทุน

แต่ผู้ไม่มีความนิ่งนอนใจ เมื่อได้ศึกษาเล่าเรียนจากสวากขาตธรรมของพระพุทธเจ้ามามากน้อย และได้ยินได้ฟังจากครูจากอาจารย์ในสถานที่ต่าง ๆ จะเป็นพระหรือฆราวาสที่แสดงหรือเล่าให้ฟังก็ตาม จะเรียนจากคัมภีร์ไหน ๆ มากก็ตาม น้อมมาเป็นข้อประพฤติ

ปฏิบัติสำหรับตัวเอง พยายามดัดแปลงหรือปรับปรุงจิตใจ ตลอดความประพฤติของตนทุกด้าน ให้เป็นไปตามหลักแห่งสวากขาตธรรม ที่ได้ยินได้ฟังหรือได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้น จนปรากฏผลขึ้นมาภายในใจของตน

เช่น ท่านสอนว่าให้ท่านมีผลอย่างนั้น เราก็ไม่เพียงแต่จะจำเอาชื่อมาให้ท่านมีผลอย่างนั้นเท่านั้น แต่เรายังมาดำเนินด้วยตนเอง คือประกอบตามที่ท่านชี้บอกไว้ ได้แก่ให้ท่านตามกำลังและศรัทธาของตนมากน้อย นี่เชื่อว่าผู้ได้ทำตามพระโอวาทคำสอนของพระพุทธเจ้า ศิลเราก็รักษาตามเพศ วย และความสามารถของเราเท่าที่จะได้ตามโอกาสอันควร การภาวนาเราก็ได้อบรมตามทางที่ท่านสอนไว้ ดังที่เคยได้แสดงให้เห็นหลายครั้งแล้ว ว่าการอบรมภาวนาทำอย่างไร

เมื่อเราได้อบรมจิตใจของเราด้วยการภาวนา จนปรากฏผลเป็นที่สงบเยือกเย็น เห็นประจักษ์กับใจของเราเป็นขั้น ๆ ขึ้นไป นี่ก็พอจะทราบได้แล้วว่าเป็นผลกำไรที่ปรากฏขึ้นในตัวของเราที่อาศัยต้นทุน ได้แก่การได้ยินได้ฟังจากธรรมะคำสั่งสอนของท่านมาเป็นเครื่องชี้แนวทางให้เรา แล้วมีการอบรมมากเท่าไร ผลกำไรก็ยิ่งปรากฏขึ้นมาก ดังนั้นในหลักธรรมท่านจึงสอนไว้ว่า ปริยัติ ปฏิบัติ ปฏิเวธ ธรรมทั้งสามประเภทนี้จะแยกจากกันไม่ได้

ปริยัติ ได้แก่การศึกษาเล่าเรียน การได้ยินได้ฟังจากสถานที่หรือบุคคลต่าง ๆ

ปฏิบัติ ได้แก่การกระทำตามที่ตนได้ศึกษาเล่าเรียนมา

ปฏิเวธ คือความรู้เห็นอันเป็นผลขึ้นมาเป็นขั้น ๆ ตามแต่กำลังความประพฤติปฏิบัติของเราได้มากน้อยแค่ไหน นี่เป็นผลที่สืบทอดกันมาอย่างนี้

เฉพาะอย่างยิ่งการปฏิบัติทางด้านจิตใจ นี่เป็นจุดใหญ่ซึ่งสามารถจะรวมคุณสมบัติหรือคุณงามความดีทั้งหลายให้เข้ามาอยู่จุดเดียวได้ เช่น การให้ทาน การรักษาศีล และผลที่เกิดขึ้นจากการให้ทานและรักษาศีล ก็จะมารวมอยู่ที่จุดแห่งภาวนาจุดเดี่ยวนี่ เนื่องจากใจของเราเป็นภาชนะที่ดี เช่นเดียวกับเราชุดสระหรือชุดบ่อ หรือปิดทันทับไว้ น้ำจะตกลงมาในที่ไหน ๆ ย่อมไหลลงมาสู่ที่ต่ำเสมอ เมื่อเรามีบึงมีบ่อหรือมีทันทับไว้เรียบร้อยแล้ว เรื่องน้ำเราไม่จำเป็นจะต้องไปแสวงหามาจากที่ไหน จะต้องไหลลงมาสู่จุดนั้น จนทำให้บึงหรือทันทับของเรานั้นเต็มไปด้วยน้ำสะอาด จะใช้สอย ชักฟอกอะไรได้ตามความต้องการ

เรื่องของจิตที่ได้รับการอบรมตนเองเป็นลำดับไป ก็เช่นเดียวกันกับเราชุดบ่อหรือปิดทันทับไว้ฉะนั้น ผลของการให้ทาน รักษาศีล ก็จะมารวมอยู่ที่จิตที่เป็นภาชนะอันดี ไม่ได้เรียกราดอยู่ในที่ต่าง ๆ เพราะจิตใจของเราเป็นภาชนะอันดี ซึ่งได้รับการอบรมมาตามกำลังความสามารถของตน ใจย่อมมีความเยือกเย็นเพราะอำนาจการภาวนา นอกจากใจมีความ

เยือกเย็นเป็นสุขแก่ตนเองแล้ว ยังจะมีความเฉลียวฉลาดเห็นเหตุเห็นผลทั้งข้างนอกข้างใน ทั้งเรื่องของท่านของเรา เรื่องของสัตว์ของบุคคล ตลอดเรื่องของสภาวะต่างๆ ไป

สิ่งที่เป็นโทษก็เห็นได้ชัด สิ่งที่เป็นคุณก็เห็นได้ชัด สิ่งที่จะควรละก็ตั้งใจอย่างเต็มอกเต็มใจ ละด้วยความขยันหมั่นเพียรที่จะละ สิ่งที่จะบำเพ็ญให้เป็นประโยชน์ ซึ่งตนเห็นว่าเป็นความดี ก็มีความหนักแน่นขยันหมั่นเพียร ที่จะพยายามส่งเสริมความดีนั้นให้ยิ่งขึ้นไปเป็นลำดับ เรียกว่าเห็นอะไรเห็นชัด เพราะจิตมีความสว่างไสว จิตมีความเฉลียวฉลาด จิตรู้เหตุรู้ผลรู้ตัวรู้ชัดจริงๆ ไม่ใช่รู้เพียงคาดคะเน

เมื่อจิตเราได้รู้ขึ้นมาเป็นลำดับๆ เช่นนั้น ชื่อว่านี่แลเป็นผลกำไร เป็นสมบัติของเราแท้ ส่วนที่เราได้หิบบิณฑบาตจากพระพุทธเจ้ามาน้อยนั้น เป็นของพระองค์ท่าน แต่ส่วนที่ได้สำเร็จรูปออกมาจากการหิบบิณฑบาตพระพุทธเจ้ามาประพฤติปฏิบัตินั้น นั้นเป็นผลกำไรและเป็นสมบัติของเราโดยตรง เช่น คำว่าสมาธิ แต่ก่อนเราเรียนได้แต่ชื่อ แต่ใจของเราไม่มั่นคง นี่เรียกว่าเราได้ตั้งแต่สมบัติที่หิบบิณฑบาตจากพระองค์ท่าน คือธรรมะที่เรียนมา แต่เมื่อเราได้ฝึกหัดจิตใจของเราจนปรากฏเป็นสมาธิเห็นประจักษ์กับใจ นี่เป็นสมบัติของเรา รู้ทั้งชื่อว่าสมาธิด้วย รู้ทั้งความเป็นแห่งสมาธิภายในจิตใจด้วย ทั้งรู้ชื่อทั้งเห็นตัว

คำว่าปัญญาเป็นอย่างไร เราเรียนจากคำสอนของท่านว่า ปัญญาคือความเฉลียวฉลาด ปัญญาคือความรู้รอบคอบ หรือความเห็นตามเป็นจริงในสิ่งทั้งหลาย ชื่อของปัญญา ท่านอธิบายไว้อย่างนี้ แต่ใจของเรามีความโง่เขลาเบาปัญญา ไม่สามารถจะรู้รอบสิ่งทั้งหลายตามที่ปัญญาซึ่งบอกไว้ ฉะนั้นคำที่ว่าปัญญาซึ่งเราได้ศึกษาเล่าเรียนมา จึงยังไม่สำเร็จประโยชน์อะไรให้เรา ต่อเมื่อเราได้นำปัญญาที่เราได้ศึกษามานั้น มาปรับปรุง ปฏิบัติตามหน้าที่ที่ปัญญาซึ่งเราได้ศึกษาเล่าเรียนมานั้นซึ่งบอกไว้ จนปรากฏเป็นความเฉลียวฉลาดขึ้นมาภายในใจของตนจริงๆ นี่ก็เป็นสมบัติของเราเป็นขั้นๆ ไป

ปัญญา แปลว่า ความฉลาดเป็นขั้นๆ ตามขั้นของปัญญา ใจของเราก็มีความฉลาดเป็นขั้นๆ ขึ้นไปตามอำนาจแห่งปัญญาของเราที่พยายามฝึกฝนอบรมตนได้มากน้อยแค่ไหน ปรากฏขึ้นมาเป็นลำดับๆ พูดถึงเรื่องสมาธิก็ไม่สงสัย เพราะใจของเราเป็นสมาธิอยู่แล้ว พูดถึงเรื่องปัญญาก็ไม่สงสัย เพราะใจเป็นปัญญาอยู่แล้ว มีปัญญาอยู่รอบตัว พูดถึงเรื่องสติก็ไม่สงสัย เพราะใจของเรากับสติปัญญาอยู่ด้วยกัน ทั้งนี้เป็นผลกำไรที่ได้สำเร็จมาจากต้นเหตุที่เราได้หิบบิณฑบาตจากพระพุทธเจ้า คือการได้ยินได้ฟัง หรือได้ศึกษาเล่าเรียนมาจากที่ต่างๆ มาปรับปรุงตนเอง จนปรากฏผลขึ้นมาเช่นนี้ นี่เป็นสมบัติของเราอย่างแท้จริง

คำว่า วิมุตติ เราก็ดูได้เรียนมา คำว่า นิพพาน เราก็ดูได้เรียนมา แต่ใจเรายังไม่เป็น นิพพาน ใจเรายังไม่เป็นวิมุตติ คำว่า กิเลส เราก็ดูได้เรียนมา รู้เรื่องของกิเลส แต่เรื่องของ กิเลสเป็นเรื่องของเรา เรายังแก้ไขไม่ได้ คำว่า นิพพาน ใจของเราก็ดูยังไม่เป็น ได้แต่ชื่อของ นิพพาน ได้แต่ชื่อของนิโรธ คือความดับแห่งทุกข์ แต่ใจของเรายังไม่สามารถจะดับทุกข์ นี้ ชื่อว่าเป็นสมบัติที่เราได้หยาบย้อมมา ยังไม่ใช่เป็นของเราแท้จริง พอเราได้พยายามปรับปรุง ตัวของเราตามแนวทางที่ท่านสอนไว้ ทั้งด้านทาน ทั้งด้านศีล ทั้งด้านสมาธิ ทั้งด้านปัญญา จนปรากฏผลขึ้นมาเห็นประจักษ์กับใจเป็นขั้นๆ มากเท่าไรก็เห็นผลกำไรที่เป็นสมบัติของ ตนปรากฏขึ้นมาเท่านั้น นี่จะมีความภาคภูมิใจในการที่จะแสวงหาหรืออบรมจิตใจของตน ด้วยธรรมะคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าซึ่งเป็นต้นทุน ให้ปรากฏผลขึ้นมาเป็นขั้นๆ จนถึงขั้น วิมุตติสุดท้าย

คำว่าพระนิพพานกับใจที่บริสุทธิ์ของเรานั้นเป็นอันเดียวกัน ไม่มีความสงสัยเหมือน อย่างที่เราได้เรียนมาจากท่านว่า นิพพานๆ แต่ใจของเราเต็มไปด้วยความสงสัยเหมือน อย่างแต่ก่อน คำที่ว่านิพพานที่พระพุทธเจ้าสอนไว้เป็นอย่างไร ใจของเราก็ดูเป็นนิพพาน เช่นนั้น คำว่าวิมุตติที่ท่านสอนไว้อย่างไร ใจของเราก็ดูหลุดพ้นอย่างนั้น นี่เป็นสมบัติของเรา เติมที่ที่ได้อาศัยการหยาบย้อมธรรมะของท่านมาเป็นต้นทุน เห็นผลประจักษ์เช่นนี้ เมื่อเป็น เช่นนั้นแล้ว สวากขาตธรรมที่ท่านตรัสไว้ ๘๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ เราจะมีข้อข้องใจสงสัยที่ ตรงไหน เพราะว่าจิตของเรานี้เป็นที่บรรจุไว้ซึ่งสมบัติอันแท้จริง ที่ได้อาศัยการหยาบย้อมจาก พระพุทธเจ้ามา เห็นเป็นธรรมประจักษ์อยู่กับใจเสียทั้งนั้น ไม่มีอะไรบกพร่องในจิตใจของ เรา

จะว่าสมาธิ จิตก็เป็นสมาธิมาเป็นลำดับ จะว่าปัญญา ใจก็มีความเฉลียวฉลาดถอด ถอนกิเลสมาเป็นลำดับๆ ไม่สงสัยทั้งเรื่องกิเลส ไม่สงสัยทั้งเครื่องแก้กิเลส คือเรื่องของสติ เรื่องของปัญญาที่เต็มไปด้วยความเพียร พูดถึงเรื่องวิมุตติหลุดพ้นก็ไม่สงสัย เพราะใจของ เราได้หลุดพ้นไปตามหลักแห่งสวากขาตธรรมจริงๆ เมื่อเป็นเช่นนั้นธรรมะ ๘๔,๐๐๐ พระ ธรรมขันธ์ เราจะได้ไปศึกษาเล่าเรียนจากพระพุทธเจ้าทุกบททุกบาทก็ตาม แต่เราไม่ได้ สงสัยในธรรมะทั้งหลายเหล่านั้น เพราะธรรมะเหล่านั้นมาเต็มอยู่ในจิตใจของเราเสียทั้งสิ้น

เช่นเดียวกับน้ำที่ตกมาจากสถานที่ต่างๆ ไหลมารวมกันอยู่ในสระหรือในท่านบของ เรา ไม่ทราบว่าจะไปสงสัยว่าน้ำนี้ไหลมาจากที่ไหนๆ บ้าง เพียงแต่มองเห็นน้ำเราก็ดู ว่าเป็นที่น่าดื่ม น่าอาบ น่าใช้สอย และเป็นน้ำของเราจริงๆ ด้วย เพราะบึงบ่อเหล่านั้นก็เป็น ของเรา ท่านบนั้นก็เป็นของเรา น้ำก็กลายเป็นของเราขึ้นมา แม้จะตกมาจากบนฟ้าก็เป็น

ของเรา เพราะรวมเข้ามาสู่สถานที่ของเรา กลายเป็นเรื่องของเราเสียทั้งหมด ที่นี้ธรรม ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นนี้ นับตั้งแต่เราได้เรียนศึกษามาเป็นลำดับๆ จนกระทั่งถึงเราไม่สามารถจะเรียนให้ได้ตามที่ท่านสอนไว้ว่า ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นนี้ก็ตาม แต่ก็มารวมอยู่ที่จิตใจของเรา เช่นเดียวกับน้ำซึ่งไหลมาจากที่ต่างๆ มารวมอยู่ในท่านบของเราเช่นนั้น จึงหาความสงสัยไม่ได้ในเรื่องของมรรคผลนิพพาน ในเรื่องเหตุเรื่องผลดีชั่ว ที่พระพุทธเจ้าแสดงไว้ทุกแง่ทุกมุม ทั้งแก่สัตว์แก่บุคคล ไม่มีอันใดจะสงสัย เนื่องจากธรรมะทั้งหมดนั้น ได้กลายมาเป็นสมบัติของเราอย่างเต็มที่แล้ว

นั่นแลที่สาวกทั้งหลายไม่ได้สงสัยพระพุทธเจ้า ประหนึ่งว่าได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าอยู่ตลอดเวลา ก็เพราะเหตุนี้แล

ที่ท่านกล่าวไว้ว่า ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นชื่อว่าเห็นเราตถาคต ก็เห็นอย่างนี้ เราเริ่มเห็นมาตั้งแต่เบื้องต้น เราเริ่มปฏิบัติเบื้องต้นก็ชื่อว่า เราเริ่มจะเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้ามาทุกก้าวๆ เป็นลำดับ นับตั้งแต่การให้ทาน ให้ทานมากทานน้อย เป็นการตามเสด็จพระพุทธเจ้ามาทุกระยะๆ รักษาศีล จะเป็นศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗ หรือศีลข้อใด เป็นการก้าวเข้าไปเพื่อจะเฝ้าพระพุทธเจ้าผู้มีศีลอันสมบูรณ์ เป็นการก้าวเข้าไปเพื่อจะเฝ้าพระพุทธเจ้าผู้มีทานอันสมบูรณ์ เราเจริญภาวนาจะบทธาปทานใดก็ตาม ก็เป็นเรื่องที่จะก้าวเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้าทุกบททุกบาท ซึ่งเป็นผู้มีธรรมทั้งสมาธิ ทั้งปัญญา ทั้งวิมุตติอย่างสมบูรณ์ เราก็ก้าวเข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้าทุกระยะๆ

เริ่มตั้งแต่บิณฑกรรม เริ่มตั้งแต่ภาวนาที่แรก จะเป็นพุทโธ ธัมโม สังโฆ ก็ตาม ก็คือองค์ของพระพุทธเจ้าเป็นลำดับไป กำหนดลมหายใจก็เช่นเดียวกับลมหายใจของพระพุทธเจ้า กำหนดอาการไหนๆ ก็เป็นอาการเช่นเดียวกับอาการของพระพุทธเจ้า เรารู้ธรรมแง่ไหนก็เหมือนกับรู้ธรรมของพระพุทธเจ้า หรือรู้พระพุทธเจ้าเป็นแง่ๆ ไป เพราะอาการของพระพุทธเจ้านั้นก็คือเรื่องของธรรมทั้งหลายนี้เอง เมื่อเราเห็นสภาวะธรรมด้วยอำนาจของปัญญา ก็ชื่อว่าเราได้เห็นพระพุทธเจ้า เราได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าทุกระยะๆ ไกลเข้าไปทุกทีๆ

จิตเป็นสมาธิ พระพุทธเจ้าก็เคยเป็นสมาธิมาแล้ว นี่เห็นร่องเห็นรอยเห็นพระพุทธเจ้าเข้าไปเป็นชั้นๆ จิตเป็นปัญญา จิตมีความเฉลียวฉลาดรอบคอบ ถอดถอนกิเลสไปได้เป็นลำดับๆ ก็ชื่อว่าได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าเป็นลำดับๆ ไป เพราะความเป็นพระพุทธเจ้าเป็นไปตั้งแต่เบื้องต้น ที่ว่าสร้างพระโพธิญาณมามากน้อย ล้วนแล้วตั้งแต่เรื่องของพระพุทธเจ้าทั้งนั้น คือเรื่องจะให้ เป็นพระพุทธเจ้า เราก็อธิบายได้ว่าเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าเป็นลำดับๆ เมื่อถึงขั้นสุดท้ายได้แก่ถึงวิมุตติพระนิพพาน ซึ่งเราก็ดำเนินแต่ชื่อว่า

พระพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่ที่อินเดียหรือที่ไหน ๆ แต่เมื่อยนเข้ามาถึงหลักความจริงแล้ว คือตรัสรู้ อริยสัจ ๔

อริยสัจ ๔ ที่ท่านกล่าวไว้ในตำรับตำราที่ดี ที่ท่านได้ตรัสรู้ก็ดี ของท่านกับของเรานี้ เป็นอริยสัจ ๔ ประเภทเดียวกัน คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค อันเดียวกัน ความบริสุทธิ์จึง เป็นเช่นเดียวกันกับพระพุทธเจ้า ไม่มีความแปลกต่างกันที่ตรงไหน ดังนั้นสาวกทั้งหลายจึง ไม่ได้สงสัยพระพุทธเจ้า อยู่ในสถานที่ใด ๆ ก็เช่นเดียวกับได้เฝ้าพระพุทธเจ้าอยู่ตลอดเวลา นี้ได้เข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าอย่างสมบูรณ์ จะอยู่นอกวัดอยู่ในวัด พระพุทธเจ้าจะนิพพานแล้วก็ตาม ยังทรงพระชนม์อยู่ก็ตาม บรรดาผู้ที่ท่านบรรลุถึงธรรมอันสมบูรณ์แล้ว ก็ชื่อว่าเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้าอยู่ตลอดเวลาฉะนั้น

ไม่ว่าพระพุทธเจ้านิพพานแล้วจะไม่ได้เข้าเฝ้า ความบริสุทธิ์นั้นแลเป็นพุทธะที่แท้จริง อาการทั้งหลายเหล่านั้นเป็นอาการของพระพุทธเจ้าต่างหาก ไม่ใช่เป็นพระพุทธเจ้าที่แท้จริงเหมือนความบริสุทธิ์ เราที่ได้ก้าวเข้าสู่ความบริสุทธิ์ในขั้นนั้นแล้ว จึงชื่อว่าอยู่กับพระพุทธเจ้าตลอดเวลา แล้วเราจะสงสัยพระพุทธเจ้าที่ตรงไหน พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ก็คือผู้บริสุทธิ์ นิพพานแล้วจะมีความเศร้าหมองมาจากไหน จึงไม่ได้สงสัยทั้งพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่และนิพพานไปแล้ว และนิพพานไปแล้วไปอยู่ที่ไหนก็ไม่สงสัย เพราะเราไม่สงสัยในความบริสุทธิ์ของเรา ว่าในขณะนี้ความบริสุทธิ์ของเราอยู่ที่ไหน และเวลาตายไปแล้วความบริสุทธิ์ของเราจะไปอยู่ที่ไหน ไม่มีความสงสัยทั้งขณะที่อยู่ ทั้งขณะที่ดับไป และดับไปแล้วไปอยู่ที่ไหนก็ไม่สงสัย

เพราะความบริสุทธิ์อันนี้ไม่มีสอง ปัจจุบันนี้เป็นอย่างหนึ่ง อนาคตเป็นอย่างหนึ่ง หามิได้ ปัจจุบันเป็นฉันใด อนาคตก็คือเรื่องของปัจจุบัน ดังนั้นสาวกกับพระพุทธเจ้าจึงไม่มีข้อข้องใจซึ่งกันและกัน นอกจากพวกเราที่ยังไม่เข้าใจตามหลักธรรมของพระพุทธเจ้าเท่านั้น เพราะยังไม่ใช้สมบัติของตนที่แท้จริง ท่านกล่าวถึงเรื่องวิมุตติเรื่องพระนิพพาน เราก็ได้แต่เชื่อยังไม่เห็นตัวจริงของวิมุตติพระนิพพานภายในใจของตน จึงเป็นเหตุให้สงสัยพระพุทธเจ้าหรือมรรคผลนิพพานตลอดเวลา ทั้ง ๆ ที่เราก็เรียนเรื่องมรรคผลนิพพาน จึงเรียกว่าธรรมะเหล่านี้เป็นธรรมะที่หยาบยืมา ยังไม่ใช่เป็นของจริงสำหรับเราแท้

หากเป็นของจริงตามที่เรียนมาภายในใจของเราจริง ๆ แล้ว พอกกล่าวถึงเรื่องกิเลส เราก็รู้เรื่องกิเลส กล่าวถึงเรื่องการแก้กิเลสเราก็เป็นผู้แก้กิเลส กล่าวถึงเรื่องความบริสุทธิ์ เราก็เป็นผู้บริสุทธิ์ไปพร้อม ๆ กัน แต่นี้ยังไม่เป็นเช่นนั้น จึงได้ชื่อว่าเป็นธรรมะที่หยาบยืมา ท่านมาค้าเพื่อหาผลกำไร แต่ถ้าผู้ไม่ฉลาดรอบคอบ ไม่อาศัยความขยันหมั่นเพียร ก็จะทำให้เกิด

บาปเกิดกรรมเพราะเรียนธรรมะพระพุทธเจ้ามาก็มีจำนวนไม่น้อย ไม่ว่าจะท่านและเรา เพราะความประมาทที่ทั้งท่านและเรา สำคัญแต่ว่าใครประมาทเท่านั้น ถ้าปฏิบัติไม่ถูกต้องตามร่องตามรอย หรือฝ่าฝืนหลักธรรมวินัยของพระพุทธเจ้า นั่นท่านก็เรียกว่าเป็นบาป เป็นบาปก็ผู้ที่ฝ่าฝืนนั่นเอง ผู้ทุกข์ก็คือผู้นั้น

ถ้าผู้ที่พยายามวิ่งเต้นชวนชวายเป็นความเคารพในหลักธรรมของพระพุทธเจ้า แม้เราจะยังไม่ได้สำเร็จผลประโยชน์อันใดก็ตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไม่ต้องเป็นไปเพื่อความสำเร็จเป็นขั้น ๆ ขึ้นไปในบรรดาธรรมทั้งหลายที่พระพุทธเจ้าทรงรู้ทรงเห็น จนถึงขั้นธรรมอันสมบูรณ์ ดังนั้นเราทั้งหลายจึงควรพยายามรักษามรดกที่ท่านมอบให้ไว้ เพื่อค้นหาอะไรแก่ตนเอง อย่าได้นำธรรมะคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้ามาลุ่มจมฉิบหายป่นปี้ไปเลย ๆ ทั้งตนก็ไม่ได้รับประโยชน์ ทั้งที่ธรรมะของพระพุทธเจ้าเป็นของมีคุณค่า ก็กลายเป็นโมฆะไปเสียในบุคคลผู้นั้น ธรรมะเป็นของมีคุณค่า ผู้ศึกษาเล่าเรียนและปฏิบัติตามธรรมะนั้นก็เป็นผู้มีคุณค่า ผลที่สำเร็จขึ้นมาก็กลายเป็นสมบัติที่มีคุณค่าขึ้นเป็นขั้น ๆ จนถึงขั้นที่หาค่าหาค่าเทียบไม่ได้ นั่นเป็นสมบัติของเราอย่างแท้จริง

ธรรมะที่กล่าวทั้งหมดนี้ จะไม่นอกจากเราทั้งหลายผู้ได้ยินได้ฟังและมีความรู้สึกกันอยู่ ณ บัดนี้ ใจเป็นหลักสำคัญที่จะรับทราบเรื่องราวทั้งปวง กาย วาจา เป็นบริษัทบริวารจะต้องตามนายคือใจนั้น ที่มีความมุ่งประสงค์อย่างไร จะทำอย่างไร จะพูดอย่างไร ความเคลื่อนไหวของกาย วาจา จะต้องเป็นไปตามส่วนใหญ่คือใจซึ่งเป็นตัวประธาน ดังนั้นจึงพยายามตัดแปลงจิตใจของตนให้เป็นผู้ที่ดี กายจะเป็นไปเพื่อความเรียบร้อย ได้แก่ความประพฤติ วาจา ก็จะเป็นไปด้วยความเรียบร้อยสุภาพ เพราะใจมีธรรมภายในใจ และสมบัติทั้งหลายที่ท่านกล่าวไว้ทุกบททุกบาท ก็จะมารวมอยู่ที่หัวใจที่ตัดแปลงตนด้วยดีแล้วนี้แล

สมบัติอันนี้ไม่ได้ตกหล่นเสียหายไปไหน เมื่อได้เข้ามาถึงใจของเราอย่างเต็มภูมิแล้ว อยู่ที่ไหนก็จะทรงไว้ซึ่งสมบัติอันมีค่าหาประมาณไม่ได้นี้ตลอดเวลา นี้แลท่านเรียกว่า อกาลิโก ธรรมะที่เป็นผลอันสมบูรณ์นี้เป็น อกาลิโก ประเภทหนึ่ง ไม่มีกาลไม่มีเวลา สิ่งทั้งหลายมีกาลมีเวลาเป็นทางเดิน สภาวะทั้งหลายเดินตามกาลตามเวลา ถึงกาลจะแตกสลาย ถึงกาลจะเจริญก็เจริญขึ้นเสื่อมไปตามกาลตามสมัย แต่เรื่องของธรรมที่มีความบริสุทธิ์เต็มที่แล้วนั้นเป็น อกาลิโก ไม่เป็นไปตามกาลเวลา เพราะว่ากาลเวลาทั้งหลายเป็นเรื่องของสมมุติ ธรรมชาติมันได้พ้นจากสมมุติทั้งหลายเหล่านี้แล้ว จึงไม่มีความเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะทั้งหลายที่เป็นไปอยู่ตลอดก็ตลอดกลับ

คืนนี้เป็นคืนสุดท้าย ที่ท่านทั้งหลายได้ต่อสู้สละทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นของมีคุณค่า ไม่เห็นแก่ความลำบากยากเย็น ไม่เห็นแก่ความหมดความสิ้นความเปลืองอันใด ไม่เห็นแก่ชีวิตจิตใจความยากความลำบาก ทุกๆ สิ่งได้สละมา แม้การงานที่เป็นของมีคุณค่าทั้งหลาย ก็ได้สละมาโดยไม่มี ความอาลัย มุ่งหน้ามาเพื่ออบรมธรรมะคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และได้ปฏิบัติเต็มตามหน้าที่ของตนตามเวลาที่ได้สละมา จึงขอขอบคุณและอนุโมทนา บรรดาท่านทั้งหลายที่เต็มไปด้วยศรัทธาอันแก่กล้า และขอภาคภูมิใจด้วยเป็นอย่างยิ่ง

หากว่าโลกเราได้เป็นผู้มีความสนใจจำนวนมาก เหมือนอย่างท่านทั้งหลายนี้แล้ว โลกนี้ก็จะเป็โลกที่มีความเจริญรุ่งเรืองและสงบร่มเย็น กุลบุตรสุดท้ายภายหลังที่จะ ดำเนินตามถือเอาเยี่ยงอย่าง ก็จะได้แบบพิมพ์อันดี คติที่เป็นประโยชน์นำไปใช้ ประเทศชาติบ้านเมืองของเราก็จะมีความเจริญรุ่งเรือง เพราะความเจริญรุ่งเรืองนั้น จะ เกิดขึ้นจากผู้มีความขยันหมั่นเพียร และมีหลักธรรมเป็นเครื่องรักษาจิตใจ ไม่เลยเถิด ทำ อะไรพูดอะไรเป็นไปด้วยอรรถด้วยธรรม เป็นไปด้วยเหตุด้วยผล แล้วโลกของเราก็ในวัน จะเจริญรุ่งเรืองไปเป็นลำดับๆ เพราะคนดีมีจำนวนมาก กุลบุตรสุดท้ายภายหลังก็ได้สืบทอดคุณงามความดีนี้ไว้เป็นลำดับๆ เด็กกลายเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาก็เป็นผู้ใหญ่ที่ดี แม้ในภาวะ ที่เป็นเด็กอยู่ก็เป็นเด็กที่ดี เพราะได้รับการอบรมศึกษาจากแบบพิมพ์คือผู้ใหญ่ด้วยดี จึง ขอขอบคุณและอนุโมทนากุศลเจตนาที่ท่านทั้งหลายได้ต่อสู้มาทุกๆ ครั้งที่มาอยู่ในวัดป่า บ้านตาดนี้ และที่ได้บำเพ็ญอยู่ตามสถานที่ต่างๆ ก็ดี

ในอวสานนี้ขอบุญญาภาขององค์สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า พร้อมทั้งพระธรรม และพระสงฆ์ จงมาคุ้มครองรักษาท่านทั้งหลาย ให้มีความสะดวกกายสบายใจ และ ประพฤติปฏิบัติตนด้วยความราบรื่น จนถึงจุดที่มุ่งหวังโดยทั่วหน้ากันเทอญ

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz